

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

ELY-keskuksen avustukset vesistöhankeisiin

Hankewebinaari vesistökunnostajille

Rahoitusmuodot ELY-keskuksessa

- Vesien –ja merenhoitoa edistävät hankkeet, YM
  - Ensisijaisia avustuskohteita ovat **konkreettiset**, pinta- tai pohjavesien tilaa parantavat hankkeet vesistöissä ja valuma-alueilla, jotka edistävät vesien- ja merenhoidon toimenpideohjelmien toteuttamista = **vesistön tila**.
- Vesistö- ja kalataloustoimenpiteiden toteuttamiseen, MMM
  - Etusijalla ovat **laajaa käyttäjäjoukkoa** palvelevat, alueen elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä, virkistyskäyttöä ja vesistön monipuolista käyttöä parantavat hankkeet sekä tulva- tai kuivuusriskin vähentämiseen tähtäävät hankkeet = **vesistön käyttö**.

Yleiset edellytykset avustukselle

- Kustannukset ovat kohtuulliset saavutettaviin hyötyihin nähden
- Avustuksen saaja kykenee luotettavasti valvomaan avustuksen käyttöä, vastaamaan toteuttamisesta ja toteuttamisen jälkeisistä velvoitteista.
- Avustuksen saajalla on tarvittavat vesilain tai muun lain mukaiset luvat kunnossa, avustus voidaan myöntää ennen luvan saantia, mutta maksaa vasta, kun lupa on saatu*
- Hakija voi olla yksityinen, yritys, kunta tai yhdistys/yhteisö

Avustettavat vesistöhankeet

- edistää vesistön ja muiden pintavesien monipuolista ja kestäväää käyttöä
- edistää vesistön ja muiden pintavesien hyvän tilan saavuttamista ja ylläpitämistä
- vähentää tulvimisesta, pitkäaikaisesta kuivuudesta tai muista epätavallisista vesiolloista aiheutuvaa vaaraa ja niistä aiheutuvia edunmenetyksiä
- edistää kalan kulkua tai kalakantojen luontaista lisääntymistä tai parantaa mahdollisuuksia kestävään kalastukseen
- edistää vesiluonnon monimuotoisuutta vähentää vesistöön jääneistä rakenteista tai sinne joutuneista aineksista vesistöissä tai sen ranta-alueella aiheutuvaa vaaraa tai niistä aiheutuvia edunmenetyksiä
- täydentää tai parantaa toimenpidettä, joka valtion tuella on aiemmin toteutettu vesistöissä tai maalla, tai vähentää tällaisesta toimenpiteestä aiheutuneita edunmenetyksiä

Hyväksyttävät kustannukset

- yleispiirteisestä suunnittelusta, joka on tarpeen edellä tarkoitettujen hankkeiden valitsemiseksi ja alueelliseksi kohdentamiseksi = yleissuunnittelu
- hankkeen toteuttamiseen osallistuvien tahojen järjestäytymisestä vesioikeudelliseksi yhteisöksi tai muuksi oikeushenkilöksi, jolle hanketta varten tarvittavat luvat ja avustus voidaan myöntää
- hankkeen suunnittelusta ja toteuttamisesta
- hankkeesta aiheutuvien vahinkojen estämisestä*
- hankkeen toteuttamiseksi vaadittavista luvista perittävistä maksuista
- hankkeen toteuttamiseen välittömästi liittyvien säädösten ja lupien mukaisten velvoitteiden täyttämisestä
- hankkeen vaikutusten seurannasta

* ei vahingonkorvauksiin

Avustuksen määrä ja kesto

- Avustus enintään 50 % hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista
- Avustus voi olla poikkeustapauksissa myös tätä suurempi, esim. edistää Natura-a tai valtion tuella tehtyjen edunmenetyksien korjaaminen.
- Avustus myönnetään 3 vuodeksi, jona aikana hanke on toteutettava. Käytännössä toteutusaikaa jää noin 2½ vuotta.
- Määräaika voi joissakin tapauksissa olla lyhempi, kun käyttöön saadaan esim. muilta hankkeilta säästyneitä varoja.

Vastikkeeton työ

- Talkootyö hyväksytään hankkeen kokonaiskustannuksiin omarahoitusosuutena.
” Vastikkeetta tehtävän työn arvona pidetään 15 euroa tunnilta työn tekijää kohden. Jos vastikkeetta tehtävässä työssä käytetään traktoria tai moottorityökonetta, sen käyttämisen arvoksi luetaan lisäksi 30 euroa käyttötunnilta. Vastikkeetta tehtävän työn arvo saa olla enintään valtionavustuksen ylittävä osa hankkeen kokonaiskustannuksista. Työstä on pidettävä tuntikirjanpitoa”
- *Talkootyön arvo esitetään hakemuksessa omarahoitusosuudessa euromääräisenä.*

Avustuksen hakeminen

- Avustusten hakuaika on päättynyt vuosittain marraskuun lopussa. Tulevana syksynä todennäköisesti aikaistetaan hakua
- Hausta ilmoitetaan mm. ELY-keskuksen nettisivuilla ja alueellisissa lehdissä.
- Vesistöhankeita koskevat hakemukset toimitetaan alueellisen ELY-keskuksen kirjaamoon **sähköisesti** (tai paperisina)
- Hakuajan jälkeen toimitettuja hakemuksia voidaan ottaa huomioon määrärahojen puitteissa.

Jaossa olevat määrärahat

- Käytettävissä on ollut keskimäärin 100 000 € (50 000 MMM + 50 000 YM) määrärahat vesistöhankeisiin vuosittain.
- Määrärahat anotaan ELY-keskuksen käyttöön vuosittain ministeriöiltä, YM ja MMM. Vireille tulleiden hankkeiden määrä ja laatu vaikuttavat ELY-keskukselle myönnettävän määrärahan suuruuteen.
- Avustukset ovat harkinnanvaraisia ja maksetaan myönnettyjen määrärahojen puitteissa.

Aloittaminen ja maksatus

- Myönteisen avustuspäätöksen saaneen vesistöhankeeseen kustannukset ovat avustuskelpoisia tukihakemuksen jättämispäivän jälkeen.
- Avustuksen saajan on ensin itse maksettava hankkeen kustannukset.
- Avustuksen maksatusta haetaan sen jälkeen KEHA-keskukselta erillisellä hakemuksella.

Näitä on avustettu

- Virtavesien kunnostamista, koskien ennallistaminen ym.
- Virtausväylien avaamista niittämällä tai ruoppaamalla
- Hoitokalastusta*
- Keskivedenpinnan nostoa
- Patojen korjausta
- Yleisten uimarantojen kunnostusta ym.

Näitä ei

- Yksityistä rannanruoppausta
- Kiinteän omaisuuden ostoa*
- Kiinteitä käyttökuluja
- Tutkimushankkeita
- ”Kalliita hankkeita”

Lainsäädäntöä, ohjeita ja direktiivejä

- Valtioneuvoston asetus vesistön ja vesiympäristön käyttöä ja tilaa parantavien hankkeiden avustamisesta (714/2015)
- Valtionavustuslaki (688/2001)
- Vesienhoidon toimenpideohjelma 2016...2021
- EU:n valtiontukisäännöt*
- Vuosittaiset tuen hakuohjeet

Hyödyllisiä linkkejä;

- Seuraava linkki sisältää ohjeet avustuksen hakemiseen ja jatkolinkit lainsäädäntöön, vesienhoidon tavoiteohjelmaan, lomakkeisiin ja ELY-keskusten kirjaamojen yhteystietoihin; <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/avustukset-vesisto-ja-kalataloushankkeisiin> ja tässä sähköiseen asiointiin; <https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/fi>
- Yhteyshenkilöt vesistöhankeiden avustuksista Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa antaa:
  - Vesien- ja merenhoito sekä vesistökuunnostus; Ari Sallmén, ari.sallmen@ely-keskus.fi; 0400 740129 sanna.kipina-salokannel@ely-keskus.fi 02 95 022 879
pekka.paavilainen@ely-keskus.fi 02 95 022 921
  - Tulvasuojelu ja vesistökuunnostus; Juha-Pekka Triipponen, juha-pekka.triipponen@ely-keskus.fi; 0400854012

Maatalouden tuki: useiden tilojen yhteiset vesitaloushankkeet

- Tavoitteena maa- ja metsätalouden vesiensuojelu ja vesitalouden hallinta sekä maaseudun kehittämissohjelman vesiensuojelutoimenpiteiden tukeminen.
- Määrärahat on suunnattu kohdesuunnitteluun, mutta myös suunnitelmaan/suunnitelmiin liittyvien maaomistajatietojen keräämistä, suostumusten keräämistä, toteutuksen suunnittelua, aktivointia ja kontaktien luomista voi tehdä.

Tilojen yhteiset vesitaloushankkeet

- Potentiaalinen kohde tai kohteet pitäisi olla tiedossa.
- Vapaamuotoinen hakemus. Tulee selvittää ainakin kohteen/kohteiden yleiskuvaus ja sijainti, omistajat, mitä suunnitellaan, suunnitelman hinta sekä arvio suunnitelman toteutumismahdollisuuksista ja ympäristövaikutuksista.
- Kohteella pitää olla vähintään kaksi maanomistajaa.
- Peltojen salaojituksen uusimisen suunnittelua ei rahoiteta.
- Rahoitus voi olla 100 %. Rahaa myönnetään hankintalainsäädännön mukaisesti. Alle 10 000 euron hankkeet voidaan rahoittaa perustellusti suorahankintana. Tätä suuremmat kilpailutetaan tai tehdään yhteistyösopimus, jossa toimijalla on omarahoitusosuus (15 – 20 %).